

OPONENTSKÝ POSUDEK NA DISERTAČNÍ PRÁCI JUDr. PETRY SOCHOROVÉ

"ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI MUŽŮ A ŽEN V PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAZÍCH"

Předložená disertační práce má celkem 188 stran textu. Podle obsahu autorka tuto práci, kromě Úvodu a Závěru, člení na sedm samostatných kapitol, dále též vnitřně členěných:

- Základní pojmy v oblasti rovných příležitostí mužů a žen v pracovněprávních vztazích
- Sociálně-ekonomická situace a postavení žen na trhu práce
- Mezinárodněprávní úprava rovných příležitostí mužů a žen
- Rovné příležitosti mužů a žen v právu Evropské unie
- Rovné příležitosti mužů a žen v právním řádu České republiky
- Jednotlivé zásady a principy uplatňované v oblasti rovných příležitostí mužů a žen v pracovněprávních vztazích
- Právní ochrana rovných příležitostí mužů a žen

V předložené práci je uveden též obsáhlý Seznam použité literatury, obsahující i přehled rozsudků ESD vztahujících se k tématu předložené disertační práce a Shrnutí, které je též v anglickém jazyce. Dále je uveden též Seznam použitých zkratk.

V obecné rovině lze uvést, že autorka disertační práce se věnuje právní úpravě rovných příležitostí mužů a žen v pracovněprávních vztazích, zejména zákonu č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), a dalšími souvisejícími právními předpisy, které tuto oblast upravují.

V Úvodu předložené disertační práce autorka věnuje pozornost zvolenému tématu z pohledu jeho dopadů nejen do právního systému, ale do společnosti vůbec.

Ve druhé a třetí kapitole se autorka zaměřuje zejména na rozbor základních pojmů v oblasti právní úpravy s tím, že jednotlivé uváděné pojmové definiční znaky jsou již v českém právním řádu obsaženy v důsledku nezbytného harmonizačního procesu s právem Evropské unie. Autorka v této souvislosti obsah těchto právních úprav též hodnotí a to i z hlediska jejich souladnosti s příslušnými dokumenty Evropské unie.

Ve třetí kapitole autorka předložené disertační práce věnuje pozornost sociálně-ekonomické problematice včetně postavení žen na trhu práce v České republice. V této části své práce autorka

rozebírá základní aspekty problematiky zaměstnanosti žen v ČR, včetně historického vývoje, podílu žen a jejich postavení na trhu práce v různých etapách vývoje ekonomických a politických podmínek ve společnosti. Pozornost autorka věnuje též problematice vzdělání, kvalifikace a odměňování žen.

Těžiště předložené disertační práce spočívá v kapitole čtvrté až osmé. Na cca 140 stranách textu autorka provádí podrobný rozbor problematiky právní úpravy rovných příležitostí mužů a žen v pracovněprávních vztazích z pohledu jejího zakotvení v příslušných mezinárodních dokumentech přijatých jak na úrovni Organizace spojených národů, Mezinárodní organizace práce, Rady Evropy a aktech Evropské unie. Autorka příslušné dokumenty v obecné rovině podrobně rozebírá.

Samostatnou část v uvedeném souboru kapitol (kapitola pátá) autorka věnuje problematice rovných příležitostí mužů a žen v právu Evropské unie, kterou sama označuje za velmi rozsáhlou a stěžejní, pokud jde o úpravu rovných příležitostí a zákazu diskriminace a četnosti rozsudků Soudního dvora Evropské unie. V této části své práce autorka rozvádí i problematiku vymahatelnosti komunitárního práva.

Následnou - šestou - kapitolu autorka zaměřila na právní úpravu rovných příležitostí mužů a žen v právním řádu České republiky. V provedeném rozboru věnuje pozornost zejména základním ústavním dokumentům (Listina základních práv a svobod, Ústava ČR), zákoníku práce, zákonu o zaměstnanosti a antidiskriminačnímu zákonu.

V kapitole sedmé svou pozornost autorka zaměřila na jednotlivé zásady a principy v oblasti rovných příležitostí mužů a žen v pracovněprávních vztazích. Podrobnému rozboru podrobila zejména zásadu rovného zacházení a zákaz diskriminace (cca 52 stran textu) jak z pohledu příslušné právní úpravy, zhodnocení z pohledu aplikační praxe, rozhodovací praxe českých soudů a praxe Soudního dvora Evropské unie. Obdobnému rozboru byly podrobeny i zásady týkající se zákazu diskriminace při přijímání do zaměstnání a zásada rovného odměňování pro muže a ženy.

V kapitole osmé autorka předložené disertační práce podrobně rozebírá zejména problematiku právní ochrany rovných příležitostí mužů a žen. Pozornost věnuje především otázkám týkajícím se jak veřejnoprávních prostředků této ochrany (rozbor zákona o zaměstnanosti, zákona o inspekci práce, zákona o veřejném ochránci práv, trestního zákona a zákona o přestupcích), tak soukromoprávních prostředků ochrany rovných příležitostí mužů a žen (rozbor některých institutů zákoníku práce, antidiskriminačního zákona, občanského zákoníku). V této části je autorkou rovněž podrobně rozebrána uváděná problematika ochrany z úrovně práva obsaženého v příslušných dokumentech Evropské unie.

V Závěru předložené disertační práce autorka celkově hodnotí úroveň příslušné právní úpravy přijaté v České republice k předmětné problematice a uvádí dílčí doporučení *de lege ferenda* v těch případech, kdy podle názoru autorky by jiná právní úprava dané problematiky byla

vhodnější, případně kdy by odstranila v aplikační praxi různé nejasnosti a výkladové problémy.

Vycházeje ze zvoleného tématu předložené disertační práce lze konstatovat, že se autorka zaměřila na všechny podstatné otázky zvolené problematiky a snažila se s danou problematikou co nejlépe vypořádat a to v celé její komplexní šíři. Ze způsobu zpracování je zřejmý hlubší zájem autorky o zvolené téma, neboť prokázala vysoké znalosti nejen z pohledu příslušné právní úpravy v dané oblasti, ale i z úrovně příslušných úprav s aspekty mezinárodními a ústavními.

Za pozitivní lze v předložené disertační práci označit ten postup autorky, když při provádění rozboru některých úprav dané problematiky či soudních rozhodnutí, uvádí své vlastní názory, včetně návrhů, jak by případně mohly být některé otázky řešeny. Některým těmto návrhům de lege ferenda lze přisvědčit. Pro pozitivní hodnocení předložené práce dále svědčí též práce s použitou literaturou a soudními judikáty, na něž v poznámkovém aparátu autorka odkazuje.

Vzhledem k výše uvedenému lze závěrem konstatovat, že JUDr. Petra Sochorová svou písemnou disertační prací prokázala jak schopnost k samostatné tvůrčí činnosti, tak znalosti na vysoké úrovni pokud jde o zpracovávanou problematiku. Podle mého názoru tak předložená disertační práce splňuje obecné požadavky kladené na tento druh prací a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 20. srpna 2012

JUDr. Libuše Brádlarová

oponent